

Asumisoikeuslaki korjattava asukkaita kuullen

Asumisoikeusasukkaiden etujärjestö SASO on huolissaan siitä, että laissa on edelleen isoja valuvikoja, jotka pitävät yllä asumisuran kohtuutonta hinnoittelua. Asumisoikeuslakia on täsmennettävä niin, etteivät yleishyödyllisyys-statuksen saaneet yhtiöt voisi hallita osakeyhtiölain mukaisesti, vaan joutuisivat noudattamaan yleishyödyllisyysäädöksiä. Asumisoikeusjärjestelmässä kaiken maksavilla asukkailla ei ole ainuttakaan edustajaa yhtiöiden yhtiökokouksissa ja hallituspaikoistakin asukkailla on määrävähemmistö, joten ilman asumisoikeuslain korjausta asukkaat olisivat edelleen vailla oikeudenmukaista lain suojaa.

Asukkailla maksatetuista menoista valtaosa on jätetty avaamatta, eikä heille ole annettu eriteltyä yhteenvetoa asumisaikana suorittamistaan maksuista, joista näkisi milloin asunnon rakentamislainaosuus on tullut maksettua. Ajan myötä asumisoikeusasukkaat joutuvat maksamaan asumisurastaan kaksi kertaa enemmän kuin omistusasukkaat lainanhoitomenoista ja yhtiövastikkeista. Tällainen ylilaskutus on jo nyt aiheuttanut perustuslain vastaisia vakavia perusturvaongelmia tuhansille asukkaille eikä tämä vastaa aitoa omakustannuseriaatetta. Kestävän asumisoikeuden todellinen kohtuuhintaisuus on turvattava kestävin lakimuutoksin.

Kaikki menot, kuten henkilöstö-, isännöinti-, rahoitus-, vakuutus-, järjestö-, viestintä-, tutkimus-, tietojärjestelmä-, energia-, huolto-, kiinteistö-, pysäköintitila-, rakentamis- ja remontointihankinnat menee on kilpailutettava tuloverolain yleishyödyllisyysäädösten mukaisesti niin, että aso-asukkaat maksajina voivat, vähintään itse valitsemiensa edustajiensa välityksellä, osallistua hankintojen suunnitteluun ja päätösten tekoon sekä tarkkaan toteutumien seurantaan.

Budjetoidut ja toteutuneet kohdekohtaiset meno-osuudet tulee julkistaa viipymättä kaikille kohteiden asukkaille. Jokaisen aso-asukkaan on pyytäessään saatava maksuhistoriastaan yhteenveto, josta ilmenee eritellysti minkä osan hän on jo maksanut asunnon rakentamislainosuudesta.

Kohde- ja asuntokohtaiset muutokset ja remontit tulee suunnitella ja toteuttaa sisällön, kustannusten, ajoitusten ja toteutustavan osalta kunnioittaen asukastoimikunnan ja aso-asukkaiden oikeutta vaikuttaa suunnitteluun, päätösten tekoon ja toteutukseen omilla hallinta-/asiantuntemusalueillaan.